

Jak se starat o mucholapku podivnou

Přátelství - spávek pěstoval Radek Kastner

[22.11.2008]

Aktualizováno [22.11.2008]

Stewart McPherson

V Severní Karolíně a Jižní Karolíně, na jižním pobřeží USA, roste nejneobvyklejší rostlina na světě - mucholapka podivná (*Dionaea muscipula*). Mucholapka podivná je slavná díky své schopnosti lapit hmyz rychle se pohybujícími listy. Každý list sestává ze dvou sklápěcích laloků, které se rychle zaklapnou, když jsou stimulovány hmyzem. Past zůstává zavřená, dokud není obě mrtvá a stravená a studie ukázaly, že tento obdivuhodný pohyb se může uskutečnit za méně než sekundu. Ten pohyb je tak udivující, že Charles Darwin popisuje mucholapku podivnou jako "žijící zástupce rostlin na světě".

Mucholapka podivná rostoucí na přirozeném stanovišti v USA

Foto © Stewart McPherson

Nejstarší

zprávy o pozorování mucholapky se datují do 60. a 70. let 18. století, kdy několik přátel rodů zaznamenalo rostlinu v přírodě. Po spatření listů mucholapky, jak dramaticky zaklapnou, se objevila myšlenka, že některé rostliny mohou být adaptovány na myšlenku chytání hmyzu jako kořisti. V r. 1760 Arthur Dobbs, guvernér Severní Karolíny popsal *Dionaea muscipula* jako "mucholapku citlivou" a v r. 1770 John Ellis zaznamenal, že se listy chovaly jako "miniaturní past na myši" a navrhl, že "její listy ... mohou být nástrojem společného sáňákovou, jako stroj na chytání jídla".

Ale myájenka, áže

by rostlina mohla zabít a strájit ájí-cá- tvory odporovala konvenán-mu porozumán- átmádu pátmá-rodná-ho sváta a setkala se s pochybnostmi. John Ellis si dopisoval s velkým botanikem Karlem Linnéem a poslal mu nájkres pasti Dionaea muscipula a poslal mu rostlinný materiál. Linné poznámenal, áže myájenka hmyzoáravá rostliny je smání a odporovala bohem daným pravidlám pátmá-rody. S odkazem na Genesis I, 29-30, Linné odmá-tl vzá-t na vdom- Ellisovy poznatky a uvedl, áže bá h vytvořil rostliny pouze jako vávívu zvatá a lidá-, a áže myájenka rostlin, která mohou ovládat ávivot zvatá, je rouhán. Linné si byl vdom, áže lepkavá listy rodá Drosera a Pinguicula chytají hmyz (sám oficiálně popsal a pojmenoval oba rody), ale odmá-tl myájenku, áže by tyto rostliny měly mechanismus k ámyslnému chytání hmyzá- koátmisti.

Koneán v r.

1875 byla masoáravá povaha některých rostlin koneán a pátmesvádvá ustanovena, kdyá Charles Darwin podnikl detailní a rozsáhlou studii a jednoduše demonstroval, áže některé rostliny mají zámějnou adaptaci k asimilaci ávívín pátmá-mo skrz své listy pomocí chytání hmyzá- koátmisti. Od té doby je mucholapka oprávněná povááována za pravou masoáravou rostlinu.

Lapacá- proces

mucholapky je v podstatě docela jednoduchá. Past funguje tak, áže láká koátmist jasnými barvami, a moán tak vylouáným sladkým nektarem. Na vnitřním povrchu dvou listových lalok je ájest velmi citlivých spoušticích chlupů. Kdyá je hmyz nájkájn pastá- a odváá- se do lalok, stáá- jen dotknout se jednoho z chlupů, aby spustil past. Po aktivaci se dva laloky rychle zavátmou komplexním procesem rychlého rástu buněk, která je ájtá nená- áplná pochopen. Kdyá je past jednou zavátmená, stájhne se, a tak uvázná- koátmist, dokud nezemátmé. Ze áláiz na vnitřním povrchu lalok jsou vylouány áíávy, jimiá je pomalu strávena a poté se past mááže znovu otevřá-t a je pátmipravena chytit další hmyz.

Pasti mucholapky
podivná

Foto © Stewart McPherson

Mucholapka

podivná, která je komerčně k mání - po celém světě po desetiletí, si za dlouhou dobu vypěstovala reputaci rostliny obtížné pěstovatelné, nebo dokonce nevhodné k pěstování. Ve skutečnosti to není - rostlina obtížná na úsporné pěstování, pokud je splněno pár velmi důležitých základních požadavků.

Jedním z

nejdůležitějších aspektů pěstování mucholapky podivné je porozumět, že rostlina potřebuje růst v substrátu, který je permanentně vlhký, ale ne prokláčen vodou. Pro nejlepší výsledky by měly květiny s mucholapkou permanentně stát v 1cm vody, například na tájce nebo v misce, kam má být každá voda pravidelně doplňována v průběhu růstu sezóny. Je důležité, aby vodní hladina v misce byla několik centimetrů pod vrcholem květiny, protože mucholapka nesnáší přemokčený substrát, který má být zpravidla uhnit a ožhnout rostliny. Také je důležité, aby substrát pro mucholapku kompletně nevyschnul, protože toto také má být každá voda - fatální - - takže je třeba opatrnost, aby byla vlhkost vždy správná.

Kolonie

průběžně sněžených mucholapek v USA, vyrábějí - na požádání spojením přímým - rodinným stanovišti

Foto © Stewart McPherson

Také je důležité

brát ohled na typ vody používané pro zalévání mucholapky. Jako většina masožravých rostlin, mucholapka je velmi citlivá na nečistoty ve vodě, protože v přímém prostředí - rostlina přijímá pouze čistou dešťovou vodu, která postrádá živiny a minerální látky. Chlorovaná voda z kohoutku většinou má st je pro mucholapku a ostatní masožravé rostliny obvykle toxická, protože obsahuje chemikálie, které mohou zničit delikátní kořenový systém těchto rostlin. Děk tomu nemá být používána žádná kohoutková voda, protože má být zpravidla ožhnout rostlin. Msto toho by měla mucholapka, i ostatní masožravé rostliny, zalévání pouze dešťovou vodou, která neobsahuje chemikálie a je bližší - vodě, kterou rostlina přijímá v přímém - Dešťová voda by měla být sbírána například do sudu, nebo z jezírka napojeného na okapy domu. Nasbíraná voda by pak měla být uchována a použita k zalévání mucholapky podle potřeby.

Mucholapky jsou

také velmi citlivé na typ substrátu, ve kterém rostou. Podobně jako vřtájkina masožravých rostlin, mucholapka podivná se vyvinula v masožravou v habitatu, kde je nedostatek živin a minerálních látek a tudíž její kořeny nejsou schopny absorbovat vodu a minerální látky, když jsou koncentrace pŕírodních vysoké. Proto tato rostlina potřebuje kyselý substrát, který postrádá vřtájkinu živin a měla by být pŕstovka ve smísi hrubé rašeliny smíchané s perlitem a zahradnickým stŕbrným pŕskem v poměru 2:1:1. V slednou směs je substrát relativně chudý na živiny a vhodný kyselý, který bude pro mucholapku perfektní. Jako vřtájkina masožravých rostlin, i mucholapka země z dŕvodu pŕeměry živin v substrátu, je-li pŕstovka v bŕnŕm substrátu pro pokojové rostliny. Ze stejného dŕvodu má šle smrtě mucholapky skončí i její hnojení a je obecně doporučováno nepoužívat živin hnojivo, protože rostlina zšká; vŕjehny živiny které potřebuje pomoc chytání hmyzě kořisti.

Ā

Protože

mucholapka pochází z mŕrného podnebného pŕisu, je pŕirozeně pŕizpŕsobeně; nŕkolikaměsěním - dormanci v pŕbŕhu studené zimní - periody v její m pŕirozeném prostŕedí. V doměcím pŕstovkám je dŕležitě mucholapce poskytnout studenou obdobu, takže rostlina má šle upadnout do dormance. Když nenŕ poskytnuta perioda dormance, rostlina bude slabě; a má šle i země, proto že dormance je dŕležitou soušle - rošleho rŕstovkŕho cyklu této rostliny. V tropickŕch zeměch má šle bŕt dormance dosaeno umšle - m mucholapky do lednice na tŕmi ašle mšle. V pŕbŕhu tŕto umšle chladnŕ periody rostlina pŕestane rŕst a pŕejde do dormance, viz D'Amato (1998), Slack (1979, 1986) a Rice (2006). Po vyndŕnŕ z lednice se rŕst obnovŕ s novou silou a mucholapka pokvete. Pŕmi pŕpravŕ rostliny na dormanci je dŕležitě nechat substrát vyschnout, takže po umšle - do lednice nenŕ vlhkŕ nebo zaplavenŕ, což má šle zpŕsobit uhnitŕ rostliny.

Posledně vŕcŕ-

pŕmi pŕstovkám mucholapky je, šle musŕte vzŕt na vŕdomŕ, šle tato rostlina potřebuje silnŕ slunešle - svŕtlo, aby mohla rŕst zdravŕ. K dosaenŕ - nejlepšle - ch vŕsledkŕ by měla mucholapka bŕt pŕstovka na silnŕm, nejlepšle pŕm slunci a obecnŕ platŕ, šle šle - m jasnjŕ - je svŕtlo, tŕm barevnŕjŕ - a bujnŕjŕ - budou rostliny rŕst. Mucholapky, které nejsou pŕstovky na silnŕm slunci, budou produkovat dlouhŕ, oslabenŕ, vytaenŕ zelenŕ listy a mohou pŕpadnŕ i země. Ale na pŕm slunci vytvŕ - typickŕ forma mucholapky pŕekrŕsnŕ šle lutozelenŕ listy s jasnjŕ šle - m zbarvenŕm na vnitŕ - stranŕ pastŕ. Zajŕmavŕ je, šle rychlost, s nŕ - se pohybujŕ - pasti rostlin, je takŕ propojena s intenzitou slunešle - ho svŕtla, jemu šle je rostlina vystavena a rostliny rostou - na pŕm slunci produkujŕ - pasti, které jsou o poznŕnŕ - rychlejŕ, nešle jedinci, kteŕ - rostou na zastŕnŕm mšle.

Pokud je

respektováno tŕto pŕt zŕkladnŕch pŕadavkŕ, mucholapky porostou zdravŕ a bujnŕ. Každŕ rostlina má šle mšle ašle 30 pastŕ, které u zdravŕho vyspŕlŕho jedince mohou dosŕhnout ašle 15cm celkovŕ dŕlky. Pŕesto šle je lŕkavŕ opakovanŕ drŕdit

pasti a pozorovat $\frac{1}{2}$ z p $\frac{1}{2}$ -sob, j $\frac{1}{4}$ -m $\frac{3}{4}$ se pohybuj $\frac{1}{2}$ -, p $\frac{1}{2}$ stitel $\frac{1}{2}$ by si m $\frac{1}{2}$ li uv $\frac{1}{2}$ domit, $\frac{1}{4}$ e toto vy $\frac{1}{2}$ erp $\frac{1}{2}$ v $\frac{1}{2}$ velk $\frac{1}{2}$ mno $\frac{3}{4}$ stv $\frac{1}{2}$ - rostlin $\frac{1}{2}$ energie a pokud jsou pasti spou $\frac{1}{2}$ ny pravideln $\frac{1}{2}$, celkov $\frac{1}{2}$ r $\frac{1}{2}$ st rostlin se pravd $\frac{1}{2}$ podobn $\frac{1}{2}$ zpomal $\frac{1}{2}$. Mucholapky nepot $\frac{1}{2}$ ebuj $\frac{1}{2}$ - b $\frac{1}{2}$ krmeny. Ko $\frac{1}{2}$ ist si chyt $\frac{1}{2}$ - samy a z $\frac{1}{2}$ -skaj $\frac{1}{2}$ - tak v $\frac{1}{2}$ jechny $\frac{1}{4}$ iviny, kter $\frac{1}{2}$ pot $\frac{1}{2}$ ebuj $\frac{1}{2}$ -. D $\frac{1}{2}$ le je d $\frac{1}{2}$ le $\frac{3}{4}$ it $\frac{1}{2}$ nekrmit rostliny masem nebo lidsk $\frac{1}{2}$ m j $\frac{1}{2}$ -dlem, co $\frac{3}{4}$ zp $\frac{1}{2}$ -sob $\frac{1}{2}$ - uhnit $\frac{1}{2}$ - list $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{2}$ hyn rostliny.

Ka $\frac{3}{4}$ d $\frac{1}{2}$ rok

mucholapka produkuje jeden nebo v $\frac{1}{2}$ -ce kv $\frac{1}{2}$ tenstv $\frac{1}{2}$ -, z nich $\frac{3}{4}$ ka $\frac{3}{4}$ d $\frac{1}{2}$ nese a $\frac{3}{4}$ 40 b $\frac{1}{2}$ -l $\frac{1}{2}$ ch kv $\frac{1}{2}$ t $\frac{1}{2}$. Kv $\frac{1}{2}$ ty mucholapky se skl $\frac{1}{2}$ daj $\frac{1}{2}$ - z p $\frac{1}{2}$ ti b $\frac{1}{2}$ -l $\frac{1}{2}$ ch okv $\frac{1}{2}$ tn $\frac{1}{2}$ -ch l $\frac{1}{2}$ -stk $\frac{1}{2}$, a ka $\frac{3}{4}$ d $\frac{1}{2}$ okv $\frac{1}{2}$ tn $\frac{1}{2}$ - l $\frac{1}{2}$ -stek m $\frac{1}{2}$ jemnou $\frac{1}{4}$ ilnatinu. Mucholapky mohou b $\frac{1}{2}$ opyleny vlastn $\frac{1}{2}$ -m pylem a semena mohou b $\frac{1}{2}$ vyseta rovnou, nebo uchov $\frac{1}{2}$ na po n $\frac{1}{2}$ kolik let. Semena kl $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ - snadno na stejn $\frac{1}{2}$ m substr $\frac{1}{2}$ tu, kter $\frac{1}{2}$ se doporu $\frac{1}{2}$ uje pro dosp $\frac{1}{2}$ l $\frac{1}{2}$ rostliny, a semen $\frac{1}{2}$ ky dosahuj $\frac{1}{2}$ - dosp $\frac{1}{2}$ losti zhruba ve 3 a $\frac{3}{4}$ 6 letech.

Kultivar $\frac{1}{2}$ 'Sawtooth $\frac{1}{2}$ '

Foto $\frac{1}{2}$ Stewart McPherson

V sou $\frac{1}{2}$ asn $\frac{1}{2}$ dob $\frac{1}{2}$

bylo vyproduk $\frac{1}{2}$ no a u ICPS registrov $\frac{1}{2}$ no mno $\frac{3}{4}$ stv $\frac{1}{2}$ - kr $\frac{1}{2}$ sn $\frac{1}{2}$ ch kultivar $\frac{1}{2}$. Jedn $\frac{1}{2}$ -m z nejatraktivn $\frac{1}{2}$ ch kultivar $\frac{1}{2}$ je "Claytons Red", kter $\frac{1}{2}$ produkuje efektn $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ ist $\frac{1}{2}$ rud $\frac{1}{2}$ listy a pasti. Dal $\frac{1}{2}$ - typy produkuj $\frac{1}{2}$ - olist $\frac{1}{2}$ n $\frac{1}{2}$ -, kter $\frac{1}{2}$ je $\frac{1}{4}$ lutozelon $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{2}$ pln $\frac{1}{2}$ postr $\frac{1}{2}$ d $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ erven $\frac{1}{2}$ zbarven $\frac{1}{2}$ -. Dal $\frac{1}{2}$ - kultivar nazvan $\frac{1}{2}$ "sawtooth" se li $\frac{1}{2}$ - od typick $\frac{1}{2}$ formy, postr $\frac{1}{2}$ d $\frac{1}{2}$ toti $\frac{3}{4}$ dlouh $\frac{1}{2}$, do sebe zapadaj $\frac{1}{2}$ -c $\frac{1}{2}$ - trnovit $\frac{1}{2}$ v $\frac{1}{2}$ b $\frac{1}{2}$ ky, kter $\frac{1}{2}$ jsou pro druh *Dionaea muscipula* typick $\frac{1}{2}$.

I kdy $\frac{3}{4}$ jsou

mucholapky domovem v Severn $\frac{1}{2}$ - Karol $\frac{1}{2}$ -n $\frac{1}{2}$ a Ji $\frac{3}{4}$ n $\frac{1}{2}$ - Karol $\frac{1}{2}$ -n $\frac{1}{2}$, byla nalezena i populace t $\frac{1}{2}$ chto rostlin na severn $\frac{1}{2}$ - Florid $\frac{1}{2}$, pobl $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{4}$ jej $\frac{1}{2}$ -ho hlavn $\frac{1}{2}$ -ho m $\frac{1}{2}$ sta Tallahassee. Zat $\frac{1}{2}$ -mco se d $\frac{1}{2}$ ve myslelo, $\frac{1}{4}$ e floridsk $\frac{1}{2}$ populace mucholapky podivn $\frac{1}{2}$ tam mohla b $\frac{1}{2}$ zanesena p $\frac{1}{2}$ mirozen $\frac{1}{2}$ transportem semen ta $\frac{3}{4}$ n $\frac{1}{2}$ mi pt $\frac{1}{2}$ ky, dnes je jist $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ e tato populace byla na Florid $\frac{1}{2}$ vysazena p $\frac{1}{2}$ ed 30 lety. Mucholapka byla tak $\frac{1}{2}$ zaznamen $\frac{1}{2}$ na, jak bujn $\frac{1}{2}$ roste pod $\frac{1}{2}$ l d $\frac{1}{2}$ lnic v americk $\frac{1}{2}$ ch st $\frac{1}{2}$ itech pod $\frac{1}{2}$ l pob $\frac{1}{2}$ e $\frac{3}{4}$ - Mexick $\frac{1}{2}$ ho z $\frac{1}{2}$ livu a p $\frac{1}{2}$ esto $\frac{3}{4}$ e nen $\frac{1}{2}$ - invazivn $\frac{1}{2}$ -, je to plodn $\frac{1}{2}$ rostlina a nep $\frac{1}{2}$ mirozen $\frac{1}{2}$ populace mohou velice rychle r $\frac{1}{2}$ st co do velikosti, i po $\frac{1}{2}$ tu.

P $\frac{1}{2}$ mirozen $\frac{1}{2}$

prost $\frac{1}{2}$ ed $\frac{1}{2}$ - mucholapek v Severn $\frac{1}{2}$ - Karol $\frac{1}{2}$ -n $\frac{1}{2}$ a Ji $\frac{3}{4}$ n $\frac{1}{2}$ - Karol $\frac{1}{2}$ -n $\frac{1}{2}$ bylo bohu $\frac{3}{4}$ el velmi zni $\frac{1}{2}$ eno b $\frac{1}{2}$ hem posledn $\frac{1}{2}$ ch 100 let a dnes m $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ e b $\frac{1}{2}$ tato obdivuhodn $\frac{1}{2}$ rostlina vid $\frac{1}{2}$ na r $\frac{1}{2}$ st jen na zlomku p $\frac{1}{2}$ vodn $\frac{1}{2}$ -ho roz $\frac{1}{2}$ it $\frac{1}{2}$ en $\frac{1}{2}$ -. Je mnoho ochrann $\frac{1}{2}$ ch strategi $\frac{1}{2}$ -, kter $\frac{1}{2}$ maj $\frac{1}{2}$ - zajistit p $\frac{1}{2}$ e $\frac{3}{4}$ it $\frac{1}{2}$ - zb $\frac{1}{2}$ vaj $\frac{1}{2}$ -c $\frac{1}{2}$ -ch stanov $\frac{1}{2}$ a jejich zachov $\frac{1}{2}$ in $\frac{1}{2}$ - do budoucna. Jednou z velmi $\frac{1}{2}$ sp $\frac{1}{2}$ in $\frac{1}{2}$ ch strategi $\frac{1}{2}$ - je vybudov $\frac{1}{2}$ in $\frac{1}{2}$ - ohromn $\frac{1}{2}$ banky p $\frac{1}{2}$ stovan $\frac{1}{2}$ ch rostlin, aby se zajistilo, $\frac{1}{4}$ e se neztrat $\frac{1}{2}$ - p $\frac{1}{2}$ mirozen $\frac{1}{2}$ diverzita mucholapek. Toto je d $\frac{1}{2}$ le $\frac{3}{4}$ it $\frac{1}{2}$ pro p $\frac{1}{2}$ it $\frac{1}{2}$ - pokusy o znovuvytvo $\frac{1}{2}$ en $\frac{1}{2}$ - populace, kter $\frac{1}{2}$ se mohou v $\frac{1}{2}$ budoucnu uskute $\frac{1}{2}$ nit. Jedna z nej $\frac{1}{2}$ znorod $\frac{1}{2}$ ch sb $\frac{1}{2}$ -rek je British National Collection of Venus Fly Trap, vlastn $\frac{1}{2}$ na $\frac{1}{2}$ Markem Haslettem. Sb $\frac{1}{2}$ -rka se skl $\frac{1}{2}$ d $\frac{1}{2}$ z v $\frac{1}{2}$ -ce ne $\frac{3}{4}$ 1500 rostlin zahrnuj $\frac{1}{2}$ -c $\frac{1}{2}$ -ch v $\frac{1}{2}$ -ce ne $\frac{3}{4}$ 70 odli $\frac{1}{2}$ in $\frac{1}{2}$ ch klon $\frac{1}{2}$ mucholapky a obsahuje prakticky v $\frac{1}{2}$ jechny zn $\frac{1}{2}$ m $\frac{1}{2}$ barevn $\frac{1}{2}$ a velikostn $\frac{1}{2}$ - variety.

Snad se zvláštěji ujměte se povědomí o těchto pozoruhodných rostlinách, málokdy je mucholapka běžnět chována v pěstování a pěstování s radostí. Hodně jí stačí pěstování - těchto fascinujících masožravých rostlin.

Článek britského národního sbírky mucholapky podivné

Foto © Stewart McPherson

Mucholapku
podivnou lze získat z následujících zdrojů:

•

Hewitt-Cooper
Carnivorous Plants (specializované
zahradnictví - zaměřeno na rod Drosera

The Homestead,
Glastonbury Road, West Pennard, Somerset, BA6 8NN, UK

Web:
www.hccarnivorousplants.co.uk

Hampshire
Carnivorous Plants

Ya Mayla,
Allington Lane, West End, Southampton, SO30 3HQ, UK

Web:
www.hantsflytrap.com

P&J Carnivorous Plants

The Hayden,
Brampton Lane, Madley, Hereford, HR2 9LX, UK

Web:
www.pj-plants.co.uk

Sarracenia Nurseries

37 Stanley Park
Road, Carshalton, Surrey, SM5 3 HT, UK

Web:
www.sarracenia.co.uk

Shropshire Sarracenias

5 Field Close,
Malinslee, Telford, Shropshire, TF4 2EH, UK

Web:
www.carnivorousplants.uk.com

Použitá literatura:

D'Amato, P.
1998. The Savage Garden: Cultivating Carnivorous Plants. Berkeley, CA: Ten Speed Press.

Rice, B. 2006.
Growing Carnivorous Plants. Portland, OR: Timber Press.

Slack, A. 1979.
Carnivorous Plants. London, England: Ebury Press.

Slack, A. 1986.
Insect Eating Plants and How to Grow Them. London, England: Alpha Books.

T: Pavla Vacková